

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з іноземної мови
(англійська, німецька, французька)
для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії**

Освітньо-науковий рівень:

доктор філософії

Перший проректор

Т.І. Ібатуллін

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету
Протокол № 6 від 18.02.2020 р.

Голова вченої ради

В.Д. Шинкарук

Київ – 2020

Робоча програма з іноземної мови (англійська, німецька, французька) для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. – К.: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2020 р.

Робочу програму з іноземної мови розроблено відповідно до освітньої програми та навчального плану Національного університету біоресурсів і природокористування України та призначено для осіб, які здобувають освітній ступінь доктора філософії з усіх галузей знань, за якими університет проводить підготовку таких здобувачів. Програма містить вимоги до володіння іноземною мовою на рівні B2 «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти».

Розробники:

Д. пед. н, проф.
К. філол. н., доц.
Ст. викл.

Амеліна С.М.
Грабовська І.В.
Рудницька Н.А.

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

- 1.1. Загальна інформація
- 1.2. Мета і завдання дисципліни
- 1.3. Компетентності й результати навчання

2. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- 2.1. Зміст навчальної дисципліни
- 2.2. Структура навчальної дисципліни

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- 4.1. Англійська мова
- 4.2. Німецька мова
- 4.3. Французька мова

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

- 5.1. Англійська мова
- 5.2. Німецька мова
- 5.3. Французька мова

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальна інформація

Володіння науковцями щонайменше однією з іноземних мов є вимогою часу, а відтак вивчення іноземної мови стає невід'ємним складником підготовки молодих науковців. Для успішного проведення своєї наукової діяльності, реалізації наукових намірів та участі у міжнародних проєктах й інших видах міжнародної співпраці здобувачі ступеня доктора філософії повинні володіти іноземною мовою не нижче рівня B2 «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти».

1.2. Мета і завдання

Метою вивчення дисципліни є розвиток умінь та навичок наукової усної та писемної комунікації іноземною мовою.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- розвиток умінь пошуку наукової інформації у іншомовних джерелах;
- формування умінь і навичок академічного письма як різновиду наукового спілкування;
- оволодіння засобами іноземної мови написання статей, анотацій, рецензій тощо;
- розвиток умінь і навичок представлення результатів власних наукових досліджень іноземною мовою;
- розвиток умінь і навичок обговорення наукових проблем іноземною мовою.

1.3. Компетентності й результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути таких **компетентностей**:

- здатність створювати зразки різних видів академічного письма;
- здатність до написання іноземною мовою наукових статей;
- здатність робити усне повідомлення з тематики власного наукового дослідження;
- здатність одержувати наукову інформацію з іншомовних джерел;

- здатність здійснювати усну та писемну комунікацію з наукової тематики іноземною мовою;
- здатність проводити презентації іноземною мовою;
- здатність представляти результати власних наукових досліджень іноземною мовою;
- здатність обмінюватись науковою інформацією у ході семінарів, конференцій.

2. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів: «Писемна наукова комунікація іноземною мовою» й «Усна наукова комунікація іноземною мовою».

Модуль 1. Писемна наукова комунікація іноземною мовою

Тема 1.1. Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту

Семантико-синтаксична організація наукового тексту. Особливості наукового стилю іноземної мови. Термінологічна лексика наукової галузі.

Тема 1.2. Складання резюме науковця

Складання власного резюме. Створення персональної web-сторінки науковця. Представлення інформації про коло власних наукових інтересів.

Тема 1.3. Написання рецензії на наукову працю

Аналіз наукової літератури з теми наукового дослідження. Аналіз наукової праці з метою рецензування. Написання рецензії: висвітлення основних положень, виклад оцінного судження.

Тема 1.4. Написання наукової статті й анотації до неї

Структура наукової статті. Основні етапи написання наукової статті. Формулювання висновків і пропозицій. Складання анотації. Визначення ключових слів. Дотримання академічної доброчесності.

Модуль 2. Усна наукова комунікація іноземною мовою

Тема 2.1. Підготовка наукової доповіді

Презентація результатів наукового дослідження. Підготовка наукової доповіді за планом. Складання тез наукової доповіді. Формулювання основних положень.

Тема 2.2. Виступ з науковою доповіддю

Виступ іноземною мовою з науковою доповіддю з опорою на презентацію. Відповіді на запитання. Реагування на зауваження.

Тема 2.3. Обговорення наукової проблеми

Висловлювання щодо наукової проблеми, пов'язаної з тематикою власного дослідження. Обґрунтування актуальності питання дослідження. Пропозиції щодо вирішення проблеми. Аргументація власної точки зору.

Тема 2.4. Участь в науковій дискусії

Висловлювання іноземною мовою власної позиції щодо теми дискусії. Використання засобів аргументування для підтримки висловленої думки. Дотримання мовленнєвого і наукового етикету.

2.2. Структура навчальної дисципліни

№ п.п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
Модуль 1. Писемна наукова комунікація іноземною мовою					
1.1	Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту	16	2	8	6
1.2	Складання резюме науковця	11	1	4	6
1.3	Написання рецензії на наукову працю	11	1	4	6
1.4	Написання наукової статті й анотації до неї	22	2	14	6
Усього за модулем 1		60	6	30	24
Модуль 2. Усна наукова комунікація іноземною мовою					
2.1	Підготовка наукової доповіді	14	2	4	8
2.2	Виступ з науковою доповіддю	16		6	10
2.3	Обговорення наукової проблеми	14	2	4	8
2.4	Участь в науковій дискусії	16		6	10
Усього за модулем 2		60	4	20	36
Усього годин		120	10	50	126

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту	8

2	Складання резюме науковця	4
3	Написання рецензії на наукову працю	4
4	Написання наукової статті й анотації до неї	14
5	Підготовка наукової доповіді	4
6	Виступ з науковою доповіддю	6
7	Обговорення наукової проблеми	4
8	Участь в науковій дискусії	6

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лексичні й синтаксичні особливості академічного тексту	6
2	Складання резюме науковця	6
3	Написання рецензії на наукову працю	6
4	Написання наукової статті й анотації до неї	6
5	Підготовка наукової доповіді	8
6	Виступ з науковою доповіддю	10
7	Обговорення наукової проблеми	8
8	Участь в науковій дискусії	10

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Завдання відображає знання іноземної мови з урахуванням таких параметрів, як фонетична та граматична правильність, лексична відповідність, організація речення та дискурсу. Кількість балів, отримана від 60 і вище вказує на позитивну оцінку відповідно до рівня B2 та прийнятність результату іспиту.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 Відмінно	відмінний рівень знань/умінь у межах обов'язкового матеріалу
B	82-89 Дуже добре	достатньо високий рівень знань/умінь у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 Добре	в цілому хороший рівень знань/умінь з незначною кількістю помилок
D	69-74 Задовільно	посередній рівень знань/умінь із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання
E	60-68 Достатньо	мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь для подальшого навчання
FX	25-59 Незадовільно	низький рівень знань/умінь, недостатній для продовження навчання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Англійська мова

Основна література

1. Bailey Stephen. Academic Writing. A Handbook for International Students. Third Edition. London, New York: Routledge, 2011. – 320 p.
2. Oshima Alice, Hogue Ann. Introduction to Academic Writing. New York: Pearson Education, 2007. – 232 p.

Додаткова література

3. Гребінник Г. Ю., Дідович Г. І., Комова Г. В. Анотування та реферування англійською мовою загальнонаукової та фахової літератури. Навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2010. – 192 с.
4. Яхонтова Т. Основи англомовного наукового письма. Навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів: ПАІС, 2003. – 220 с.
5. Armer Tamzen. Cambridge English for Scientists. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. – 125 p.
6. Jordan R. R. Academic Writing Course. Study Skills in English. Edinburgh: Pearson Education Limited, 2003. – 162 p.

Німецька мова

Основна література

1. Akademisches Schreiben. Dagmar Knorr (Hrsg.). Universität Hamburg. – 206 S.
2. Sicherung guter wissenschaftlicher Praxis. Empfehlungen der Kommission „Selbstkontrolle in der Wissenschaft“. WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, Weinheim, 2013. – 107 S.

Додаткова література

3. Der Bremer Schreibcoach. Ein Ratgeber zum wissenschaftlichen Schreiben für Studierende, erstellt von Schreibforschern der Uni Bremen. – 242 S.

4. Langenscheidts Grammatik in Frage und Antwort. München: Langenscheidt Verlag, 2000. – 176 S.
5. Theisen M. Wissenschaftliches Arbeiten. Verlag Franz Vahlen München, 2011. – 281 S.
6. Zertifikat Deutsch. Lernziele und Testformat. München: Verlag Goethe Institut, 2005. – 398 S.

Французька мова

Основна література

1. É. Heu, M. Abou-Samra, C. Pinson, M. Perrard. Editio B1. Editions : Didier, 2016. – 144 p.
2. Рудницька Н.А. Ділова французька мова. *Навчальний посібник*. Київ: ComPrint, 2017. – 181 с.

Додаткова література

1. B. Tauzin, A. Gruneberg. Comment vont les affaires ? : Cours de français professionnel. Édition : Hachette, 2011. – 192 p.
2. A. Bloomfield, B. Tauzin. Affaires à suivre. Français professionnel B1. Édition: Hachette, 2012. – 182 p.
3. Рудницька Н.А. Інтегрований курс французької мови для студентів I курсу аграрних ВНЗ. Київ : ComPrint, 2014.
4. Інтерактивний курс для аграрних навчальних закладів. Методика французької мови для аграріїв «Agriscola». Тулуза, 2009.
5. Попова И.Н., Казакова Ж.А., Ковальчук Г.М. Французский язык. М.: Нестор Академия Пабlishерз, 2001.

ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Англійська мова

1. <https://aso-resources.une.edu.au/academic-writing-course/#>
2. <https://www.bbc.co.uk/teach/skillswise/sentence-grammar/zbmjpg8>
3. <https://www.deakin.edu.au/students/studying/study-support>

4. <https://learnenglish.britishcouncil.org/>
5. <https://www.monash.edu/rlo/research-writing-assignments>
6. <https://writingcenter.gmu.edu/guides/when-to-summarize-paraphrase-and-quote>
7. <https://writersworkshop.illinois.edu/resources-2/writer-resources/academic-writing/>

Німецька мова

1. <https://www.sprachenzentrum.tum.de/besondere-angebote/akademisches-schreiben/>
2. <http://www.univie.ac.at/ksa/elearning/cp/schreiben/schreiben-full.html>
3. http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/sub_gat.php
4. <https://www.wissenschaftliches-arbeiten.org/>
5. <http://www.arbeitschreiben.de/>
6. <http://www.fu-berlin.de/sites/ub/lernangebote/kursprogramm/zitieren/index.html>
7. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-79972-6_11

Французька мова

1. Dictionnaire visuel <http://www.ikonet.com/fr/ledictionnairevisuel/>
2. https://langue-francaise.tv5monde.com/?utm_source=tv5monde&utm_medium=metanav&utm_campaign=langue-francaise
3. Bonjour de France : <http://ru.bonjourdefrance.com/>
4. <http://www.toutenclic.com/allophones/Atoutcri3/Apprentissage/LexiqueFLE/>
5. <http://www.chlorofil.fr/cooperation/rapports-et-statistiques/cooperation-internationale-en-region-evaluation.html>
6. <http://info.portea.fr/Enseignement-superieur>
7. www.diplomatie.gouv.fr/fr/diplomatie.tv_17108/decouvrir-france_17110/musee-du-quai-branly_56555.html
8. <http://www.ina.fr/presidentielles/education/video/2010061001023/education-le-programme-du-fn.fr.html>